

ΙΟΝΙΟΣ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΜΗΝΙΑΙΟ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ: ΜΑΡΙΕΤΤΑ ΜΙΝΩΤΟΥ - ΖΑΚΥΝΘΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'

ΙΟΥΛΙΟΣ 1930

ΔΗΛΩΣΗ

Τὸ παρόμοια αὐτὸ τελείως τοπικοῦ χαρακτῆρος εἶναι ἀνεξάρτητο ἀπὸ τὴ σειρὰ τῆς «Ἀνθολογίας» ποὺ θὰ ἔξακολουθήσει νὰ ἐκδίδεται τακτικὰ στὴν Ἀθήνα σὲ τρόπο ὕστε δ φετεινὸς τόμος νὰ ἔχῃ πάνω ἀπὸ 300 σελίδες. Ἡ καθυστέρησή της δφείλεται στὴν ἀπομάκρυνσή μας καθὼς καὶ τοῦ ἐπιμελητή μας ἀπὸ τὴν Ἀθήνα. Ἀπὸ τὸν Ὁχτώβοη ὅμως η ἔδρα της θὰ μετατεθῇ μόνιμα ἐκεῖ καὶ η «Ἀνθολογία» θὰ ἐκδίδεται ἀκαδηματικὰ πιὰ, μὲ λαμπρότητα καὶ μὲ τὴ συνεργασία ἐκείνη τῶν διαπρεπέστερων διανοούμενων ποὺ τῆς δίνει τὸ κῦρος καὶ τὴν ἐπιβολὴν καὶ τὴν κάμνει ἔνα ἀπὸ τὰ σοβαρώτερα καὶ πολυτιμώτερα περιοδικὰ τῆς Ἑλλάδος. Τὸ τοπικὸ παρόμοια θὰ ἔξακολουθήσει νὰ ἐκδίδεται παραπλεύρως ὡς στὶς γιορτὲς τῆς ἐκατονταετηρίδος.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ σημασία τῆς Ἐκατονταετηρίδας Μαριέττας Μινώτου
Πῶς ἀποφασίστηκαν νὰ γίνουν οἱ γιορτὲς.

Τὶ ισχυρίζονται οἱ ἀποφασίσαντες τὸ πρόγραμμα αὐτὸ. - Τὶ πρέπει νὰ γίνη κτλ. . . . Σπύρου Μινώτου
Ἡ Βιβλιοθήκη Δε-Βιάζη. — Διάφορα κτλ.

ΤΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΞΟΥΡΙΟΥ

Κι' ἥρθε ἡ ἄγια ἡμέρα, μεγάλη καὶ χαρούμενη ποὺ τὸ σκλαβωμένο ἔθνος στηώθηκε μονομάς καὶ μὲ τ' ἀπαράμιλλα κατορθώματά του στὴν ἔηρά καὶ στὴν θάλασσα ἐσπασε τὰ δεσμά του καὶ ἀπόδειχνε στὸν κόσμο πώς κρατοῦσε κρυμμένες τὶς προγονικὲς ἀρετές του. Οἱ σελίδες τῆς ἀρχαίας ἱστορίας ἐπαναλαβάνονται. Δίπλα στὶς θεομοπύλες, στὶς Πλαταιὲς, στὴ Σαλαμῖνα, τὸ Βαλτέτοι - ἡ Γραβιὰ, τὰ Ψαρρὰ, ἡ Χίος, τὸ Μεσολόγγι. Οἱ Σουλιῶτες κι' οἱ Μανιάτες διαφιλονικοῦν σὰ λεοντάρια τὸ ἔδαφος τῆς πατρίδας τους. Ἡ ἐποποία τοῦ Ζαλόγγου εἶνε ἡ ἀγνότερη θυσία καὶ ὑμνός στὴν ἐλευθερία. Δίπλα στοὺς ἀρχαίους ἥρωες, οἱ νεώτεροι φωτεινότεροι, θαυμαστότεροι

Μπότσαρης, Καραϊσκάκης, Κολοκοτρώνης, Διάκος, Μιαούλης, Κανάρης, Ἀνδρούτσος καὶ ἀπειροὶ ἄλλοι, γνωστοὶ καὶ ἀγνωστοί. Ἡ ἐλληνικὴ γῆ ἀντηχεῖ ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμὸν, καὶ ἡ νίκη στεφανώνει τοὺς ἐπαναστάτες. Δὲν κυράζονται, δὲν μετροῦν τοὺς ἔχθρούς:

Τὸ θάνατο στὸν πόλεμο τιμὴ τὸν ἔχουν ὅλοι.....

Κι' ἥρθε καιρὸς ποὺ ἡ μαύρη δουλεία ἦταν πιὰ ὄνειρο, δῆλος ὄνειρο μᾶς φαίνεται κι' ἐμᾶς:

Τῆς αὐγῆς τὸ δροσάτο ἀέρι
δὲν φυσᾶς τώρα ἐσὺ πλιὸ
στὴν ψευδόπιστην τὸ ἀστέρι
φύσα, φύσα εἰς τὸ Σταυρό.....

* * *

Μὲ τὴν πνοὴ τῆς Ἐλευθερίας τὸ ἔθνος ἀρχισε νὰ ζεῖ, ν' ἀναπνέει, νὰ προχωρεῖ. Στὰ καπνισμένα ἐρείπια ἀρχιζαν νὰ χτίζονται χωριά, νὰ μετασχηματίζονται πόλεις. Ἀνοίγονταν δρόμοι, γίνονταν σχολεῖα ἐκκλησίες, ίδρυνταν Πανεπιστήμιο, μουσεῖα. Οἱ κάμποι δργώνονταν κι' ἀντηλαοῦσαν χαρούμενα τὰ τραγούδια τῶν ἐλεύθερων δουλευτάδων. Στὴν περίοδο αὐτὴ τὸ ἔθνος πάλαισε δλοιμόναχο, μὲ τὶς ἴδιες του δυνάμεις μὲ χύλια ἐμπόδια. 'Υπηρχαν κι' ἄλλοι σκλαβωμένοι καὶ πολέμησε καὶ γι' αὐτούς, δῆλος πάλαισε στερνὰ μέσ' στὴν καρδιὰ τῆς Τουρκιᾶς, ἀκατάβλητο στὴν ἀπόλυτην προδοτικὴν ἐγκατάλειψη ἀλ-

ὅλους. Ἄλλὰ βάδισε πάντα στὰ ἐμπόδια· καὶ κράτησε ψηλὰ τὰ μεγάλα του ἰδανικά. Στὸ διάστημα τῆς ἑκατονταετηρίδας εἶχε ἀμέτρητους κλονισμοὺς καὶ τὸ τελευταῖο πολεμικὸ ἀτύχημα, ἕνα ἀτύχημα ποὺ δὲν κατάβαλε ὅμως τὸν ἐλληνισμὸ ἀλλὰ τοῦδωκε μεγαλύτερην ἀκόμη ζωτικότητα. Τὸ ἄστρο τῆς ἐλευθερίας δὲν ἔδυσε ποτέ . . .

* * *

Ἡ Ζάκυνθος καὶ στὰ χρόνια τῆς σκλαβιᾶς καὶ στὸν ἀγῶνα, καὶ στὴν ἀπολευθέρωση, στάθηκε πάντα πρωτόπόρα σὲ πολιτισμὸ, φιλοπατρία, ἀντρεία. Ἐδωσε στὸ ἔθνος διτὶ μποροῦσε νὰ προσφέρει τὸ ἀνώτερο. Καράβια ἔφευγαν κρυφὰ φορτωμένα παληκάρια γιὰ νὰ βοηθήσουν τοὺς ἐπαναστάτες. Ὁ Σολωμὸς τοὺς τραγουδοῦσε τὴν ἐλευθερία. Ἀγωνίστηκε μὲ τὰ ἄλλα ἐφτάνησα γιὰ μιὰν ἀνόθετην ἐλευθερία. Ἐδωκε στὴν πατρίδα ἀντρες μεγάλους σὲ κάθε στάδιο κι' ἀγκάλιασε κι' αὐτὴ μιὰν ὅμορφην ἡμέρα τὴν ἐλεύθερη πατρίδα. Γιὰ νὰ νοιώσουμε σήμερα τὴ σημασία τῆς μεγάλης γιορτῆς, μᾶς γιορτῆς ποὺ συμμερίστηκε ὁλόκληρος ὁ πολιτισμένος κόσμος, πρέπει νὰ μποῦμε στὸ πνεῦμα τῆς. Νὰ καλλιεργήσουμε ψυχικῶς τὸν ἑαυτό μας γιὰ νὰ μπορέσει ἀπερίσπαστος, κατατοπισμένος νὰ νοιώσει ὅλο τὸ μεγαλεῖο τοῦ γεγονότος ποὺ συντελέστηκε. Νὰ ἀναπολέσουμε τὴν ἔξελειξη τοῦ ἔθνους ἀνάμεσα στὴν ἑκατονταετηρίδα. Ὁ πολιτισμὸς, οἱ ἀνακαλύψεις ἄλλαξαν δλότελα τὴν ὄψη τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου κι' αὐτὸ μᾶς κάνει πιὸ δύσκολο ἀκόμη νὰ κατανοήσουμε τὴ διαφορὰ καὶ τὴν ἔξελειξη. Μὰ ἡ ἔξελειξη αὐτὴ γιὰ τὴν Ἐλλάδα εἶναι μιὰ ποίηση. Εἶναι δχι πιὰ ἡ ἀγωνία ἐνὸς σκλαβωμένου ἔθνους, ἀλλὰ οἱ ἐλπίδες του, οἱ βλέψεις του, οἱ προσπάθειές του, οἱ παλμοὶ του, οἱ θυσίες του. Ἡ ἑκατονταετηρίδα ποὺ θὰ γιορτάσομε δὲν εἶνε ἔνα ἀπὸ τὰ συνειδισμένα πανηγύρια. Εἶναι μιὰ ψυχικὴ καὶ ἡμικὴ ἀποκάλυψη γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ ἀτενίσουμε τὸ παρελθόν καὶ τὸ μέλλον πρωτότοπης Ελληνες, μὲ τὴν ὑπεροχάνεια τῆς δύναμης μουσείο καὶ τῆς υπεροχῆς τῆς φυλῆς μας. Νὰ νοιώσουμε τὴν ἀποστολή μας στὸν κόσμο. Τὰ ἔθνη ἐθαυματούργησαν πάν-

ΙΑΚΩΒΟΣ Ι
ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ
το μέλλον πρωτότοπης Ελληνες, μὲ τὴν ὑπεροχάνεια τῆς δύναμης μουσείο καὶ τῆς υπεροχῆς τῆς φυλῆς μας. Νὰ νοιώσουμε τὴν ἀποστολή μας στὸν κόσμο. Τὰ ἔθνη ἐθαυματούργησαν πάν-

τοτε δταν είχαν τή συναίσθηση αυτή.

‘Η ἐκατονταετηρίδα είναι ἔνα γενικὸ ἀναβάφτισμα στὴν πίστη μας γιὰ τὸ μέλλον. Ἐνα μέλλον ποὺ πρέπει νὰ είναι ἀντάξιο τοῦ λαμπροῦ παρελθόντος.

Ζάκυνθος 10) 7,30

ΜΑΡΙΕΤΤΑ ΜΙΝΩΤΟΥ

ΠΩΣ ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΗΚΑΝ ΝΑ ΓΙΝΟΥΝ ΟΙ ΓΙΩΡΤΕΣ

Στὶς 24 Ἀπριλίου 1929 ἀπαντώντας σ' ἔγγραφο τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς ἐκατονταετηρίδας δ τότε Νομάρχης Ἀθανασιάδης, ἔγραψε:

«Γνωρίζω πρὸς τὸ παρὸν δτι ἀπὸ καιροῦ καὶ ἐξ ἴδιας πρωτοβουλίας ἐνεργῶ τοπικὸν ἔρανον διὰ παρεμφερῆ σκοπὸν καὶ συγκεχριμένως διὰ τὴν ἀγορὰν καὶ ἀνοικοδόμησιν τῆς ἐρειπωμένης οἰκίας ἐνθα ἐγεννήθη καὶ ἔζησεν ὁ ἐθνικὸς μας ποιητὴς Σολωμός.

Ἐχω τὴν γνώμην, ἥν δὲν ἀμφιβάλλω δτι θὰ συμμερίζεσθε δτι παραλλήλως πρὸς τὸν ἡρωαῖς καὶ μάρτυρας τῆς Ἐλευθερίας ἀξίζει καὶ πρέπει νὰ τιμηθῇ καὶ ὁ ἀσύγχρονος ὑμνητής της. Δὲν ἀποκρύπτω δὲ δτι ἐσκόπουν ἀκριβῶς νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν ὄλικὴν ἀρωγὴν σας, δεδομένου δτι δο Ποιητής, δο ποιοῖς πρόκειται νὰ τιμηθῇ δὲν είναι τοπικὴ ἀλλὰ πανελλήνιος φυσιογνωμία.»

Στὶς 24 Αὐγούστου 1929 ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ ἀπαντοῦσε:

«Αἱ τοπικαὶ ἐπιτροπαὶ δύνανται νὰ ἐνεργήσουν ἔρανον, ἀποκλειστικῶς ὅμως χάριν τῆς ἰδούσεως τοπικῶν μνήμειών, μουσείων ἢ ἄλλων ἀναμνηστικῶν ἔργων, ἀτινα ἐπαρκῶς θὰ χαρακτηρίσουν τὴν συμβολὴν εἰς τὰς ἕοτάς.»

Καὶ στὶς 23 Ἰανουαρίου 1930 δ κ. Ἀθανασιάδης ἀναγγέλλοντας τὸν σχηματισμὸν τῆς τοπικῆς Ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἀπὸ 1) Ν. Μουζάκην, γερουσιαστὴν 2) Α. Ταβουλάρην βουλευτὴν 3) Δ. Ἀμπελοράβδην 4) Δ. Γκούσκον (Ἐθνοτραπέζης) 5) Δ. Δάσην 6) Δ. Ζώην 7) Δ. Ἰθακήσιον 8) Ν. Καιροφύλακα (Ιονικῆς Τραπέζης) 9) Ἀντ. Καποδίστριαν 10) Φ. Καρρέρο 11) Α. Κομοῦτον 12) Λ. Κοργιανίτην 13) Μαριέτταν Μιγώτου 14) Π. Μουζάκην 15) Ν. Μπελέτην 16) Ν. Παππᾶν (Νομομηχανικόν) 17) Σ.

Ρώμαν 18) Ἀγγ. Σαλούτισην 19. Π. Φιλιώτην.

μὲ Πρόεδρον 20) τὸν κ. Νομάρχην, μὲ ἀντιπρόεδρον 21) τὸν Δήμαρχον Ζακυνθίων, μὲ ἐπίτιμον Πρόεδρον 22) τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην καὶ μὲ Γενικὸν Γραμματέα τὸν 23) Π. Κονίδην γυμνασιάρχην,
καθὼς καὶ τούς:

24) Π. Καλογερόπουλον (Βιβλιοθήκης Βουλῆς) καὶ
25) Α. Μάτεσιν ἀντιπροσώπους παρὰ τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς,
ἔγραψε:

«Κατόπιν εἰσηγήσεώς μου ἡ Ἐπιτροπὴ διμοφώνως ἀπεφάσισεν δπως ὁ ἐօρτασμὸς τῆς ἐκατονταετηρίδος ἐν Ζακύνθῳ γίνη ἐν τῷ προσώπῳ καὶ εἰς μνήμην τοῦ ἐθνικοῦ μας ποιητοῦ Διον. Σολωμοῦ. Ὡς ήμέρα ἐօρτασμοῦ ἐποιημένη ἡ 21 Μαΐου εἰς ἀνάμνησιν τῆς συνήσεως τοῦ ἐθνικοῦ ὑμνοῦ. Δεν ὠρίσθησαν δὲν αἱ λεπτομέρειαι τοῦ ἐօρτασμοῦ. Πάντως δύμας ἀπεφασίσθη ἡ ἐξαγορὰ τῆς ἐρειπωμένης οἰκίας δπου ἐγεννήθη δ ποιητὴς καὶ τὸν ἐξωραϊσμὸν τοῦ χώρου — προσκύνημα εἰς τὸν λόφον Στράνη ὅπου ἐγράφη δ “Υμνος τῆς Ἐλευθερίας — προσκύνημα εἰς τὸν ιστορικὸν ναὸν ‘Αγ. Γεωργίου τῶν Λατίνων, δπου ὀρκίζοντο οἱ Φιλικοί, ἐν οἷς καὶ δ Σολωμός. Ἡ σκέψης μου είναι δπως τὸν πανηγυρικὸν κλημῆνη νὰ ἐκφωνήσῃ δ ποιητὴς ἀκαδημαϊκὸς Κωστῆς Παλαμᾶς τιμεμένου οὗτον εὐτυχοῦς τέρματος εἰς τὴν ἔξαπλωμείσαν ἐσχάτως ἀντισολωμικὴν προπαγάνδαν καὶ τὴν μωρὰν προσπάθειαν νὰ τεθοῦν ἀντιμέτωποι οἱ δύο κορυφαῖοι μας ποιηταί, δ νεκρός καὶ δ ζῶν. Ἐν πάσῃ περιπτώσει δ ὑποφαινόμενος Νομάρχης θὰ διμιήσῃ ἐκ μέρους τοῦ λιόν τῆς νήσου.»

Αὕτο ἦταν τὸ πρόγραμμα, ποιητικὸ καὶ πρακτικό. Μὲ τὴν ἀποκόρωση δμως τοῦ κ. Ἀθανασιάδου τὰ πράγματα ἀλλαξαν. Τὸ ἀγόρασμα τοῦ σπιτιοῦ τοῦ Σολωμοῦ ματαιώθηκες, καὶ οἱ γιορτὲς ἀναβλήθηκαν γιὰ τὶς 24 Αὐγούστου γιὰ νὰ συμπέσουν μὲ τὶς γιορτὲς τοῦ Πολιούχου ‘Αγίου μας. Ἀτυχέστερη ἰδέα δὲν θὰ μποροῦσε νὰ ἐπικρατήσει διότι 1) Θὰ ἐπρεπε νὰ ἀφιερωθεῖ μιὰ μέρα διλάκερη ἀποκλειστικὰ γιὰ τὸ μεγαλύτερο γεγονὸς τῆς ἐποχῆς μας. Ἡ σύμπτυχοι τῶν δύο γιορτῶν θὰ είχεν ὡς ἀποτέλεσμα νὰ ἀπορραφήσει ἡ μιὰ τὴν ἄλλη. Καὶ ἐπειδὴ στὴ θρησκευτικὴ ΜΟΥΣΕΙΟ γιορτὴ τῆς 24 Αὐγούστου συρρέουν ἄφθονοι προσκύνητες ἀποκλειστικῶς γιὰ προσκύνημα δχι μονάχα ἀπὸ τὰ χωριά ἄλλα καὶ ἀπὸ ἄλλα μέρη, θὰ ἐπροβάλετο τὸ δείλημα ἡ

νὰ περιοριστεῖ ἡ θρησκευτικὴ γιορτὴ νὰ διακοπεῖ κάθε κίνηση τῶν χιλιάδων τοῦ χιλιάδων τοῦ λαοῦ πρὸς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἡ ματαίωση τοῦ βραδυνοῦ πανηγυριοῦ στὸν Ἀμμο (πατροπαράδοτη συνήθεια) ἡ νὰ χάσει ἡ γιορτὴ τῆς Ἐκατονταετηρίδας δλην τὴν αἰγλὴν τῆς καὶ σημασία καὶ νὰ γίνει ἡ μεγαλύτερη θαλασσοποίηση;

2) Ἡ ἐποχὴ λόγῳ τῆς ἀνυπόφορης ζέστης εἶναι ἡ πιὸ ἀκατάλληλη. Ἄς ἀκολουθήσουμε νοερῶς τὸ πρόγραμμα:

“Ωρα 8 1)2 «ἄμα τῇ ἀποβιβάσει ἐκ τοῦ ἀπλοίου τῶν ἐπισήμων μετάβασις δι’ αὐτοκινήτων εἰς τὸν ίερὸν ναὸν τοῦ Ἀγίου Διονυσίου ἔνθα ψαλήσεται ἐπίσημος δοξολογία».

Φαντασθῆτε τώρα στὴν κοσμοπλημμύρα στὸν Ἀγιο νὰ γένει μὲ κείνη τῇ ζέστῃ δοξολογία. Ἔνα λουτρὸν χαμάμ γιὰ τοὺς ἐπισήμους.

“Ωρα 9 1)2 «ἔμπροσθεν ἀνδριάντος ἐθνικοῦ ποιητοῦ ἐκφωνηθήσεται ὑπὸ μέλους τῆς τοπικῆς Ἐπιτροπῆς ὁ πανηγυριλός λόγος καὶ μετ’ αὐτὸν γενήσονται καταθέσεις στεφάνων μετὰ προσφωνήσεων.»

Φαντασθῆτε τὸ μαρτύριο αὐτῶν τῶν δύστυχων ἐπισήμων μεσ’ τὸν αὐγοντιάτικον ἥλιο νὰ παρακολουθοῦν τοὺς λόγους (τὴν ὥρα ποῦ καὶ στὸ πιὸ δροσερὸ καὶ σκιαρὸ ἀκόμη μέρος κάτω ἀπὸ τὰ δένδρα δηλαδὴ ὅπου καταφεύγοντες εὐτυχεῖς νὰ βροῦν μιὰ καρέκλα καὶ ἕνα ποτῆρι νερὸ παγωμένο, ἡ ζέστη εἶναι ἀποπνυχτικὴ) καὶ νὰ πέρνουν τὸ φριχτότερο ἥλιόλουτρο μὲ κίνδυνο τῆς ζωῆς των, γιατὶ ἀσφαλῶς θὰ πάθουν ἀπὸ ἥλιαση.

“Ωρα 10 1)4 (ἀδύνατο κατ’ ἐμᾶς) «δεξίωσις ἐν τῷ Δημαρχείῳ».

“Ωρα 11 «Ἐπίσκεψις δι’ αὐτοκινήτων εἰς Ναὸν Ἀγίου Γεωργίου καὶ θέσιν Στράνη». Μὲ τὸν αὐτοκίνητα, κλειστὰ (ὅπόταν θὰ ἔσκαζαν οἱ ἐπιζῶντες) ἡ ἀνοιχτὰ γιὰ νὰ ἀποκαοῦν ἀπὸ τὸν ἥλιο καὶ ἀναπνεύσουν τὴν ἄφθονη σκόνη ποὺ θὰ τοὺς ἀσπριζέ δλους;

“Ωρα 1 «Πρόγευμα εἰς τὰς αἰθουσας τῆς λέσχης Λοιμβάρδος παρατεθήσομενον παρὰ τοῦ Δήμου».

Στὸ γεῦμα θὰ παρακαμθήσουν τὰ 25 μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, οἱ κυρίες των, οἱ Πρόεδροι τῶν κοινοτήτων, οἱ ἀρ-

χὲς τοῦ νησιοῦ, οἱ ὄντα ποκιτὲς τῶν Ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων, οἱ ἀξιωματικοὶ τῶν πολεμικῶν, ἀλλες κυρίες τῆς Ζάκυνθου καὶ ξένες 120 πρόσωπα δηλαδὴ (κατ’ ἐμᾶς 150).

Στὸ σημεῖο αὐτὸ φαίνεται ὅτι τείνει ἡ προσπάθεια τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἀλλὰ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι τὸ τελευταῖο. Ἡ γιορτὴ τῆς Ἐκατονταετηρίδας δὲ θὰ ἀποθανατιστεῖ ἀπὸ τὸ γεῦμα. Θὰ μποροῦσαν νὰ σκεφθοῦν κάτι θετικώτερο, μονιμώτερο, ποὺ θὰ θύμιζε καὶ στοὺς μεταγενεστέρους τὸ μεγάλο γεγονός, περιορίζοντας τὸ γεῦμα ἀποκλειστικῶς στοὺς ἐπισήμους καὶ στὸ Προεδρεῖο τῆς Ἐπιτροπῆς. Βεβαίως οἱ ἐπίσημοι ποὺ θὰ ταλαιπωρηθοῦν ἀφάνταστα θὰ ἔχουν τὴν ἀπαίτηση νὰ τονωθοῦν. Ἀλλὰ προτιμώτερον τότε θάταν νὰ προσκαλεῖτο ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς νὰ ἐγκαταστήσει σταθμὸ πρώτων βοηθειῶν διὰ τὰ θύματα, ποὺ ἀσφαλῶς θὰ ἔχομεν πολλὰ ἀπὸ ἥλιαση.

“Ωρα 3 (στὴν καρδιὰ τοῦ Αὐγοντιάτικου μεσημεριοῦ) ἀκούτε: Ἐπίσκεψις εἰς Βυζαντινὸν Μουσεῖον καὶ ἄλλους ιστορικοὺς ναούς, καὶ

“Ωρα 6 Ἐπειτα ἀπὸ τὸ μαραθώνειο δρόμο δλης τῆς ἥμέρας ἐπίσημος λειτανεία τοῦ Ἀγίου.

“Ωρα 8 1)2 (Τὴ στιγμὴ δηλαδὴ ποὺ θὰ παρακαλοῦσαν τὸν Θεὸν γονατιστοὶ νὰ τοὺς δοθεῖ ἡ χάρις νὰ ἀναπνεύσουν λίγον ἀέρα) κλείσμα στὴ λέσχη Ζάκυνθος ὃπου θὰ γίνῃ ἀποχαιρετιστήριος δεξίωση ἐνῶ θὰ καίονται τὰ πυροτεχνήματα στὸν Ἀμμο καὶ στὴν πλατεῖα τοῦ Ποιητοῦ, οἱ φριτοῦρες θὰ ἀναθυμιάζουν, τὰ παστέλια θὰ ἐκθειάζονται καὶ ὁ κόσμος θὰ γλεντοκοπᾶ τρέχοντας ἀπὸ τὸ ἔνα πανηγύρι στὸ ἄλλο. Θαρρῶ πώς οἱ ἐπίσημοι θὰ ἀναδειχθοῦν ἥρωες καὶ θὰ καταρρίψουν τὸ ρεκόρ ἀντοχῆς.

Τὶ ισχυρίζονται οἱ ἀποφασίσαντες τὸ πρόγραμμα αὐτὸ

Στὴν Ἐπιτροπὴ ὁ κ. Δάσης καὶ κ. Ἰθακήσιος εἶδαν ἀμέσως τὰ τρωτὰ τῆς ἥμέρας καὶ διαφώνησαν. Ἐπεκράτησεν ὅμως ἡ ἀντίθετος γνώμη γιὰ δυὸ λόγους. 1) Οἰκονόμιας. Χρήματα δὲν ὑπάρχουν. 2) Ετσι θὰ οἰκονομηθοῦν τὰ ἔσοδα σημαιοστολισμοῦ κτλ. ποὺ ὑπόλογοί ζονται σὲ 40 χιλιάδες, καὶ ποὺ θὰ γίνουν ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ τῆς γιορτῆς τοῦ Ἀγίου Διονυσίου. Ἐχομε ἀντιρρήσεις. Θὰ θυ-

μοῦνται δὲ τὴν θαυμάσια γιορτὴν τοῦ Φώσκολου. Ἡ Ἐπιτροπὴ τότε ἐδαπάνησε μόνο 34 χιλιάδες, (στὴν μετάκληση τοῦ καλλιτέχνου διὰ τὴν διακόσμησιν (3,000), στὸν θαυμάσιο σημαιοστολισμὸν, στὴ διακόσμηση τῆς Νομαρχίας, στὸν ὑδροχρωματισμὸν τῆς αἰθουσῆς «Λομβάρδου», στ' αὐτοκίνητα, βαρκάρηδες κτλ. Ἀπίστευτο ἀλλ' ἀληθινό. Τις σημαῖες δανειστήκαμε ἀπὸ τὰ 'Υπουργεῖα (πρᾶγμα ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ γίνει καὶ τώρα). Ἐπομένως ἡ ὥφελεια, ἀν συμπτυχθοῦν οἱ γιορτεῖς, δὲν θὰ ἥταν περισσότερο ἀπὸ 10,000, ἐνῶ οἱ γιορτεῖς θὰ ἀποτύχουν καὶ τὸ νησὶ θὰ ξημώσει χάνοντας τὴν κίνηση ποὺ θὰ γινόταν σὲ μιὰν ἄλλην ἡμέρα. 2) Προβάλλουν τὸ ἐπιχείρημα δὲι οἱ ξένοι θὰ ἔβλεπαν τὶς χιλιάδες τοῦ λαοῦ, θὰ τὶς ἔξελάβαιναν γιὰ ἐνθουσιασμὸν ἐθνικὸν καὶ ἔτσι ἡ Ζάκυνθος θὰ ἔκανε ψεύτικη φυγούρα. Εἶναι ἀστεῖο. Ὁ Ζακυνθινὸς λαὸς θὰ ἔδειχνε τὸν ἴδιο συναγερμὸν, καὶ θὰ ἀντιλαμβανόταν ἀληθινὰ τὴν σημασία τῆς γιορτῆς σὲ δύοιαδήποτε ἄλλη μέρα.

Συμπέρασμα — Τὶ πρέπει νὰ γίνει

Ν^ο ἀναβληθοῦν οἱ γιορτές. Ὁ κόσμος δὲι τὸ θέλει. Τὸ ἔξητήσαμε μὲ ὑπόμνημα στὸν κ. Νομάρχη καὶ μὲ ἀρδό μας στὸ «Φιλελεύθερο» ποὺ ἔτυχε τῆς γενικῆς ἐπιδοκιμασίας. Θὰ ταλαιπωρηθοῦν οἱ ξένοι. Ὁ κ. Δήμαρχος καὶ οἱ Δημοτικοὶ Σύμβουλοι εἴμαστε βέβαιοι πὼς θὰ νοιώθουν τὴν μεγάλην τιμὴν καὶ τύχην των νὰ γιορτάσουν αὐτοὶ τὸ μεγαλότερο γεγονός τῆς ἐποχῆς μας, τὴν ἐκατονταετηρίδα τῆς Ἀνεξαρτησίας. Τὸ ἴδιο καὶ οἱ Κοινότητες. Θὰ διοργανώνονταν οἱ γιορτεῖς, μὲ τρόπο ποὺ καὶ δὲι λαὸς θὰ καταλάβαινε τὴν σημασία τους καὶ οἱ ξένοι θὰ ἔφενγαν ἐνθουσιασμένοι, τὸ φυνόπωρο ποὺ καὶ στὸ ὑπαίθρῳ καὶ σὲ ιλειστό χῶρο θὰ μποροῦσαν νὰ γίνονται ἀνέτως συγκεντρώσεις καὶ διαλέξεις στὸ ψέατρο δύο ποὺ θὰ μιλοῦσαν δὲι οἱ «Ἐλληνες ἔχουν νὰ δείξουν τὸ καλύτερο σὲ διανόηση, καὶ ἡ 'Ελλάδα θὰ ἐρχόταν νὰ προσκυνήσει τὴν προνομιακὴ σὲ φύση καὶ δοξασμένη γε-

νήτρα ἀδάνατων τέκνων, τὴν ἐστία τοῦ ἀγνοτέρου πατριωτισμοῦ καὶ τῆς φερούτερης φλόγας τῆς ἐλευθερίας, τῆς ἐλευθερίας ποὺ ὑμνησεν δὲι μεγάλος Σολωμὸς καὶ ποὺ ἡλεκτρίσει καὶ θὰ ἡλεκτρίζει νέους καὶ γέρους προκαλώντας τὰ ἀγνότερα φίγη πατριωτικῆς συγκίνησης.

Σπύρος Μινώτος

Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΔΕ-ΒΙΑΖΗ

"Εχομε τὴν συναίσθηση πῶς τὸ εἰλικρινές μας ἐνδιαφέρο γιὰ τὴ διάσωση τῆς βιβλιοθήκης τοῦ ἀξέχαστου δασκάλου μας κανεὶς καλῆς πίστεως δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς ἀμφισβητήσει. Κανενὸς τὸ ἐνδιαφέρο δὲν είναι δυνατὸ νὰ είναι μεγαλύτερο, ἀγνότερο καὶ πιὸ ἀνυστερόβουλο.

Διαβάσαμε λοιπὸν μὲ ἀπορεία, ἔκπληξη καὶ πικρία τὸ σημείωμα στὶς «Μουσεῖ» γιὰ τὴ βιβλιοθήκη Δε-Βιάζη. Ἄνατρέπουμε τὰ ἐπιχειρήματα:

1) "Οσοι ἔχουν ιδέα ἀπὸ βιβλιοθήκης, ὅσοι ξένοι ἐπεικέφτηκαν τὴ Δημοσίᾳ βιβλιοθήκη, γνωρίζουν πῶς ὁ τρόπος τῆς καταγραφῆς της είναι πρωχειρότατος, ἀτελέστατος. Πολλὰ φυλλάδια ἔπειτα ἀπὸ τόσα χρόνια δὲν ἔχουν καταγραφεῖ ἀκόμη. Οἱ κώδικες δὲ καὶ τὰ χειρόγραφα είναι ἀστειότατα καταγραμμένα.

2) Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο λοιπὸν θὰ ἥταν ἀληθινὸ ἔγκλημα νὰ καταγραφεῖ καὶ ἡ Βιβλιοθήκη Δε-Βιάζη. Τὶ πρέπει λοιπὸν νὰ γίνει; "Ἄς ἀφήσουμε νὰ μιλήσει ὁ μόνος ἀρμόδιος, ὁ ἐπιφανῆς συμπολίτης μας καὶ ὑποδιευθυντὴς τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης κ. Δημ. Μάργαρης (βλ. 'Ιόνιο 'Ανθολογία, τεῦχος 3 - 4, 'Ιούνιος - Ιούλιος 1927)

"Τὰ βιβλία τοῦ Δε-Βιάζη ἀποτελοῦν ἔνα θησαυρὸν ἀξιον λόγου, γιατὶ είναι σπάνια καὶ δυσεύρετα καὶ ίσως ἀπὸ αὐτὰ βγοῦν στὸ φῶς νέες ἔρευνες ιστορικές, βιογραφικές, φιλολογικές. Εἶναι γνωστὸ στοὺς βιβλιολόγους καὶ βιβλιογράφους πῶς μεταξὺ τῶν βιβλίων ποὺ θεωροῦνται σπάνια είναι τὰ φυλλάδια καὶ αἱ διατριβές, γιατὶ ἔνεκα αὐτῆς τῆς φύσεως τους, ὅπως είναι λεπτὰ φυλλάδια, πολλὲς φορὲς τυπωμένα σὲ λίγα ἀντίτυπα, χάνονται εύκολα καὶ γι' αὐτὸ καταντοῦν πιὸ σπάνια. "Επειτα καὶ τὰ δικά του ἀκόμη δὲν βρί-

σκονται εὔκολα γιατὶ πολλὰ δημοσιεύτηκαν σ' ἐφημερίδες, περιοδικὰ ἡ ἡμερολόγια ἐπαρχιακὰ ποὺ τὰ στεροῦνται ἀκόμη καὶ οἱ δυὸ μεγάλες βιβλιοθήκες τῆς Πρωτευούσης.

Είναι ωχθηκόν τιμῆς γιὰ τὸ Δῆμο τῆς Ζακύνθου, ωχθηκόν ἀπέναντι στὸν κόσμο τῶν γραμμάτων, ἡ πολύτιμη αὐτὴ συλλογὴ ν' ἀσφαλισθῇ ἀπὸ ωχθε ἀπώλεια καὶ φθορά. Πρέπει νὰ ληφθοῦν ὅλα ἔκεινα τὰ μέτρα ποὺ ἡ Βιβλιοθήκηνομικὴ ἐπιστήμη καὶ πεῖρα ὑποδικούσιν γιὰ τὴν ἔξασφαλισή της, γιὰ τὴν ταξινόμησή της, γιὰ τὴ διατήρησή της καὶ γιὰ νὰ γίνει γνωστὸν ἀκόμη τὶ ὄλικὸν περιέχει καὶ νὰ μποροῦν οἱ ἀνθρώποι τῆς ἐπιστήμης καὶ τῶν γραμμάτων νὰ βοηθοῦνται καὶ νὰ πέρνουν ἀπὸ κεῖ ὅτι θὰ τοὺς ἤταν χρήσιμο στὴν ἔργασία τους. Αλλοιώτικα είναι κίνδυνος νὰ χαθοῦν, νὰ συρπιστοῦν, νὰ πουληθοῦν, ὅπως ἔγεινε γι' ἄλλους θησαυροὺς ιστορικούς καὶ καλλιτεχνικούς τῆς Ζακύνθου».

Ἐρωτᾶμε λοιπὸν τὸ σεβαστό μας φίλον κ. Ζώνη: Ποιὸς θὰ καταγράψει τὰ πολύτιμα αὐτὰ φυλλάδια, ἐφημερίδες καὶ τὴ σπουδαιότατη ἀλληλογραφία τοῦ Δε-Βιάζη; Στὸν κ. Κονοφρό ἔχομεν ἀπεριόριστη ἐμπιστοσύνη. Ἀλλὰ εἶναι ἔνας ἀπλοῦς βιβλιορύλαξ δίχως κάμιαν εἰδικότητα. Μπορεῖ νὰ κάμει μιὰ τέτοια σπουδαιότατη καὶ κουραστικῶτατη ἔργασία; Διαμαρτύρεται ὁ Ἰδιος. Καὶ ἐπειτα εἶναι σοβαρὸν νὰ ισχυριστεῖ κανεὶς πῶς θὰ μποροῦσε νὰ παραβληθεὶ μὲ τὴν ἔργασία ἐνὸς ἐπιστήμονος ποὺ εἰδικεύεται καὶ χωριστὰ σὰν τὸν κ. Παπαγιαννόπουλο; Γιατὶ νὰ φέρνουμε ἀντίδροχη; Γιατὶ νὰ θέλουμε νὰ ἐμποδίσουμε ἔνα ἐπιστημονικὸ ἔργο πολυτιμώτατο; Δὲν πρόκειται περὶ «τίτλων φανταστικῶν» ὥπως λένε οἱ «Μουσεῖ». Ὁ κ. Παπαγιαννόπουλος ἔργαστης ἐπιστημονικά, παρακολούθησε μαθήματα παλαιογραφίας ἀπὸ τοὺς καθηγητὲς τοῦ Πανεπιστημίου κ. κ. Σωτηρίου (ἀκαδημαϊκὸν) καὶ Γ. Βέη, ὑποχρεωτικὰ φροντιστήρια ἐνὸς ἔτους σὲ διάφορα χειρόγραφα τοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου καὶ Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης, ἐνα δὲ ὄλοκληρο μῆνα ὑπὸ τὴν ἀφοσιωμένην ὁδηγία τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ Σωτηρίου περιεργάστηκε κειμήλια, χειρόγραφα καὶ ἀνεκτίμητους κώδικες εἴκοσι μονῶν στὸ «Ἄγιο Θρος». Ἀλλὰ καὶ ἡ σπουδαιότατη ἔργασία του, τὸ συμπλήρωμα τῆς περίφημης Bibliographie Jonienne τοῦ διασήμου Pernot εἶναι ἔνας τίτλος ποὺ ἐπέσυρε τὴν προσοχὴ τῶν ἐπιστημόνων καὶ τοὺς ἐπαίνους διαπρεπῶν ἐλλήνων καὶ ξένων (ἄς ἀναφέρουμε ἔναν: τὸν ἀκαδημαϊκὸ κ. Ἀνδρεάδη). Ἡ ἐπιστημονικὴ καταγραφή του τῆς Γρ:ζνίου Βιβλιοθήκης εἶναι ἔνα ἔργο πρωτότυπον καὶ

μοναδικὸ στὴ Ζάκυνθο καὶ τίτλος τιμῆς γιὰ τὴν Μητρόπολη. Καὶ οἱ ἐν γένει δεμοσιεύσεις του δείχνουν ἔναν σοβαρὸ ἐπιστήμονά μὲ ἀξίαν. Ἐπειτα εἶναι συγκινητικὴ ἡ προσπάθεια τοῦ σεμνοῦ νέου κ. Παπαγιαννοπούλου, φτωχότατου νέου, ποὺ δουλεύοντας τὴν ἡμέρα γιὰ νὰ σπουδᾶζει τὴν νύχτα, μὲ τὴν ἐντιμότητά του κατόρθωσε νὰ παρακολουθήσει ἀνώτερη πανεπιστημιακὰ μαθήματα. Ἐπρεπε νὰ τὸν ἐνθαρρύνουμε ὅλοι μας καὶ τὸν ὑποστηρίξουμε. Δὲν ἀρεῖ νὰ ὑποστηρίξει κανεὶς νέους ποὺ ποτὲ δέθε ἀναδειχθοῦν οὕτε δέκα κάμουν τίποτα τὸ σοβαρό. Πρέπει νὰ ὑποστηρίξει καὶ τοὺς νέους ποὺ ἔχουν ἀξία καὶ ποὺ οὗτως ἡ ἄλλως θὰ ἀναδειχθοῦν.

Ἐπειτα δὲν πρόκειται τώρα γιὰ ὑποστήριξη. Πρέπει ὅλοι νὰ σκεφτοῦμε καὶ νὰ φροντίσουμε πῶς τελειότερα θὰ καταγραφεῖ καὶ θὰ ἔχεισφαλιστεῖ ἡ πολύτιμη βιβλιοθήκη. «Ἐνας τρόπος ὑπάρχει. Στὴν τιμητικὴ δέση τοῦ ἐφόρου τῆς Φωσιολιανῆς πρέπει νὰ διοριστεῖ ὁ μόνος ἐνδειγμένος, ὁ μεταφραστὴς τῶν «Τάφων», ὁ διαπρεπὴς ἐπιστήμων καὶ λόγιος κ. Δάσσης ποὺ τὴ ζωὴ του ἀφιέρωσε στὰ γράμματα. Νὰ διατηρηθεῖ βιβλιοφύλαξ ὁ κ. Κονοφρός ὁ ὄποιος θὰ εἶναι μιὰ ἀληθινὴ ἔγγυηση. Καὶ νὰ προσληφθεῖ μὲ τὴν ἐποπτεία καὶ βοήθεια ἐνὸς δημοτικοῦ ὑπαλλήλου καὶ ἐνὸς τῆς Νομαρχίας ὁ κ. Παπαγιαννόπουλος νὰ τὴν καταγράψει ἐπιστημονικῶς σὲ τρόπο ὃςτε νὰ μὴν μπορεῖ ποτὲ νὰ κλαπεῖ.

«Ωσο γιὰ τὴν ἀνέκδοτη ἔργασία τοῦ ΔεΒιάζη πρὸς ἀπορυγὴ ἀκές παρεξήγησης προτείνουμε νὰ δοθεῖ στὸν εἰδικὸ κ. Ζώη πρὸς ταξινόμηση καὶ δημοσίευση.

Μιλοῦμε εἰλικρινά. Θὰ θέλαμε νὰ ἀποκατατεθεῖ ὁ μόνοις ὄλων τῶν λογίων ποὺ θάφερνε πολλὰ καλὰ στὸν τόπο. Ἐχτιμοῦμε ἀπόλυτα καὶ σεβόμαστε τὴν ἀφοσίωση τοῦ κ. Ζώη στὰ γράμματα καὶ στὴν ιστορία. Γι' αὐτὸν είμαστε βέβαιοι πῶς δὲν θὰ ἐπιμένει στὸ σημείωμά του ποὺ θὰ ἔγραψε ἀστράλως σὲ ὡρα θυμοῦ. Γιατὶ ἀλλοιώτικα ἡ ιστορία δὲν θὰ μποροῦσε νὰ δικαιολογήσει πῶς στάθηκε ἐμπόδιο σ' ἔνα ἔργο χρησιμάτατο, στὴν ἐπιστημονικὴ καταγραφὴ καὶ περίσω τη δηλαδὴ τῆς Βιβλιοθήκης ΔεΒιάζη: Ἐλπίζουμε ἀντίθετα πῶς θὰ βοηθήσει σ' αὐτό. Κι ἐλπίζουμε ἀκόμη πῶς ὁ Νομαρχης μας, ὁ κ. Δημαρχος, τὸ Δημοτικὸ Συμβούλιο, θὰ κατανοήσουν τὴν ἀνάγκη αὐτὴ καὶ θὰ ἐνεργήσουν ὅφειλουν νὰ ενεργήσουν. Αλλέως τὸ ἐπαναλαβαίνουμε ἡ Βιβλιοθήκη κινδυνεύει

ΟΙ ΔΕΛΦΙΚΕΣ ΕΟΡΤΕΣ

‘Η γοητεία τοῦ Δελφικοῦ θρύλου κ’ ἡ εὐγενικιά πρόσχληση τῆς «Ιονίου Ανθολογίας» ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴν τῶν Δελφικῶν ἔορτῶν μᾶς κάμνουν τὸ ἀπελπιστικὸ ταξίδι ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ στὴν Ἰτέα ἐν ἀληθινὸ ωμάντο. Μὲ τοεῖς δεσποινέδες ποὺ κατέβηκαν ἐπὶ τηδες ἀπὸ τὴν Ρουμανία, σ’ ἔνα ἀπὸ τὰ συνειθισμένα βαπτόρια — γιατὶ δὲν προφθάσαμε τὴν Ἡρα Μ.— ποὺ ἔχει τοῦ συγκοινωνία, γεμάτο γνώψεσς καὶ τσοπάνηδες, σὲ μιὰ μικρὴ καμπίνα, τὴν μοναδική, γιὰ ἀνάπταψη, νοιάθουμε γιὰ πρώτη φορὰ τὴν τελεία ἀποχώρηση τῆς ψυχῆς ἀπὸ τὸ σῶμα. Τὸ ταξίδι ἔνα θαῦμα. ‘Η ἄνοιξη σκορπᾶ πλούσια καὶ στὴ θάλασσα τὰ μάρια τῆς. Τ’ ἀνάλαφρο κυματάκι ποὺ τ’ ἀργυρώνει σὰ γαρνιτοῦρα ἡ ἀσημιὰ γραμμὴ τοῦ φεγγαριοῦ σὰ νὰ μοσκοβιλᾶ καὶ ἀντὸ ἀπὸ ἀνοιξη. Νύχτα δύορφη, μυρωμένη ἀξέναστη! Οἱ ἀχτὲς σκορποῦν μυρωδιές ἀπὸ θυμάρι, μυρωδιές ἀνεξίχνιαστες ποὺ δὲν ξέρεις ποῦθε βγαίνουν. Μεθῦσι ἐνθουσιασμοῦ στὸ πνεῦμα, στὶς αἰσθήσεις, Νομίζεις πὼς ἡ φύση δλάκερη συμμετέχει στὴ γιορτή. Οἱ φάροι ἀναφτορένον πολύχωμοι. Ξεχωρίζουν πέρα τὰ βράχυα, οἱ μαύρες σιλουέτες τῶν βουνῶν.

Χαράματα! ‘Η Ἰτέα μόλις θαμποφαίνεται. Στὸ λιμάνι τῆς, φωτισμένα ἀκόμη, καράβια, γιότ, πολεμικά. ‘Η νοτιὰ τῆς αὐγῆς ἀναδίνει τὰ δωριότερα ἀρώματα τῆς ἀχτῆς. Κεῖ, στὸ μοναδικὸ καφενεῖο, δέξω στὸ ὑπαίθρο, ἐνῶ ἔνπνα ἡ φύση καὶ τὸ χωριό, σερβίρεται καφὲς μὲ καθάριο νερό στενὸς περιηγητές. Χρυσίζουν οἱ πρώτες κορφὲς τῶν βουνῶν π’ ἀνεβαίνουμε στοὺς Δελφούς. ‘Η ψυχή μας ταραγμένη, ἀνυπόμονη σὰ ν’ ἀνεβαίνουμε στοὺς θεούς. Ἀπὸ τὶς κορδέλες τοῦ δρόμου δλο καὶ μιὰ θέα διαφορετική. ‘Η ἀπόσταση τὰ φέρνει δλασά μικρογραφίες. ‘Ενα πελώριο κατάφυτο κέντημα, — τὰ λιοστάσια. Τὸ χρυσό, ἡ ἀράχωβα, δ Παρνασσός, οἱ Δελφοί! λέγα σπίτια καρφωμένα στὶς ράχες τοῦ βουνοῦ. ‘Ανηφορίες λασπωσμένες, γεμάτες πέτρες. Τρέχουν ἀφθονες βρύσες, ποὺ συγχά τὰ νερά τους ἐμποδίζουν τὸ δρόμο. Μὲ τὶς φύλες μον ρουμανίδες γυρίζομε γιὰ κατάλυμα. Βρίσκομε τὸ ἵδιο ποὺ ξέμενον οἱ Ωκεανίδες. Τὰ λίγα σπίτια τοῦ χωριοῦ εἶναι πιασμένα, ἀλλὰ καὶ σ’ αὐτὰ λείπουν τὰ στοιχειοδέστερα μέσα.

Καὶ δμως ἐδῶ κάθονται οἱ πιὸ καλομαθημένοι ἀνθρώποι. Πῶς γίνεται, μυστήριο! Ἀρκεῖ νὰ σκεφτεῖ κανεὶς πὼς ἥρθαν γιὰ ἔνα μῆνα καὶ ζοῦν σ’ ἄγρια κατάσταση τὰ καλύτερα κορίτσια τῆς πρωτεύουσας. ‘Ολοι ἡ ἀφρόκρεμα τῆς Ἀθήνας δῶ πέρα. Σπανίως ἄνθρωπος ἔσυρε πίσω του—ἀπὸ περιέργεια ἡ συμπισμὸ—τόσον κόσμο δσο μὲ τὸ κήρυγμά του δ Σικελιανὸς. ‘Ένα γενικὸ rendez vous καλλιτεχνῶν, λογίων, διανοούμενων. Θαμπάνονται οἱ Δελφοί καὶ ζωντανεύουν στὸ ἀρχαιόπεδο περιβάλλον, βλέποντας νὰ τριγυρίζει μὲ ἀρχαῖκὴ ἐλληνόπερη ἀμφίση δ ὀραϊκοσμός, τῶν Τέτιδων. ‘Ατμόσφαιρα καὶ κίνηση ἀσύνηθειστη καρβαλλάρηδες, ἀγωνίστες,

μουσικές. Προσδοκία καὶ ἀνυπομονησία. Κι’ ἀκούσια ζοῦμε τὴν παλιὰ ἐκείνην ἐποχὴ ποὺ τὸ πνεῦμα φώτιζε τὴν ‘Ελλάδα καὶ ἀπὸ κεῖ ξαπλωνόταν στὸν κόσμον δλο. Τέτοιος εἶναι ὁ σκοπὸς τῶν ἔορτῶν. ‘Ενα ξαναζωντάνεμα τῆς ἀρχαίας ‘Ελλάδος. Οἱ ἀνεκτίμητοι θησαυροὶ τῆς διανόησης. ‘Ο Αἰσχύλος!

* * *

‘Η βλάστηση στὸν Δελφούς, πραγματικὰ βουνῆσια. Καὶ τὸ ἀγρολοίλουδα! Παπαδοῦνες μὲ τὸ πιὸ ἀλυκό χρῶμα, ἔνα θάῦμα. Τὸ σκοτάδι τὰ βράδυα ἀφόρητο. Εύτυχῶς ἔνα πλούσιο φεγγάρι μᾶς δηγεῖ στὶς ἀνηφορίες, στ’ ἀλώνια ὅπου ὁ Ἀβέρωφ ἔχει τὸ ὑπαίθριο φεστιφάρα του καὶ ὅπου συναντᾶ κανεὶς δλους τοὺς γνωστούς.

(Στ’ ἄλλο φύλλο: Οἱ ‘Ικέτιδες)

Μάης 1930

MARIETTA MINOTOU

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

— ‘Επειτα ἀπὸ δεχατέσσερα χρόνια ξαναστέδε ἡ Ζάκυνθος μὲ χαρὰ τὸ συμπαθητικὸ ποιητὴ τῆς Γιάννη Τσιλιμίχρα, ἔναν ἀπὸ τοὺς τελευταίους τῆς γλυκειᾶς καὶ ἀρμονικῆς ἐφτανησιώτικης σχολῆς.

— «Δε-Βιάζης». Μ’ αὐτὸν τὸν σεμνὸ καὶ τεραστὸ τίλο ἐκυπλοφόρησε ἡ νέα «Βιβλιοθηκονικὴ ἐφημερίς» τοῦ σεμνοῦ νέου ἐπιστήμονος κ. Διον. Παπαγιαννόπουλον Μοναδικὴ στὸ εἶδος τῆς στὴν ‘Ελλάδα καὶ μὲ πρόγραμμα σοβαρὸ καὶ ὀφέλιμο θὰ ἀποβεῖ πολύτιμη στοὺς βιβλιοφίλους καὶ γενικῶς στὸν ἐπιδιδόμενον σὲ σπουδές. Στὸ Α’, φύλλο περιέχει ἐν ἀριθμῷ τῆς Κας Μαριέττας Μινότου «‘Η Βιβλιοθηκὴ Δε-Βιάζη καὶ ἡ Ιόνιος Βιβλιογραφία», κριτικὴν τοῦ κ. Ζακυνθηνοῦ γιὰ τὴν «Πάτμο» τοῦ κ. Αμαντού ἔκδοσεις κτλ.

— Εξαιρετικὰ εὔνοϊκὰ ἔγινε δεχτὸ τὸ τυπωμένο ὑπόμνημα γιὰ τὴν ἐπιστημονικὴ ταξινόμηση τῆς Βιβλιοθήκης Δε-Βιάζη τοῦ εἰδικοῦ βιβλιογράφου κ. Δ. Παπαγιαννόπουλου προσφερούμενον μὲ μικρὴν ἀμοιβὴ νὰ τὴν καταγράψει ἐπιστημονικὰ καὶ μὲ τρόπο ποὺ νὰ τὴν ἔξασφαλίζει τελείως. Επικροτούμε τὸ ὑπόμνημα ἐχτὸς ἐνὸς σημείου ποὺ μπόρουσε νὰ ἔλειπε. Ελπίζουμε πὼς δ Ἅδημος γιὰ τὸ καλό του θὰ ἐπωφεληθεῖ τῆς μοναδικῆς αὐτῆς εὐκαιρίας ποὺ τοῦ παρουσιάζεται νὰ ἔξασφαλίσει τὴν πολύτιμη βιβλιοθήκη.

Στὴν «Ἐλληνικὴ» τῆς 10ης Ιουλίου ἐκτενὲς ἀριθμὸ γιὰ τὶς μιστικὲς τῆς Επανονταετηρίδας στὴ Ζάκυνθο, ποὺ ἀντιτίθεται στὴ σύμμαχη τῆς μὲ τὴν μιστικὴ τοῦ «Αγίου Διονυσίου». ‘Υπερθεματίζει ΙΑΚΩΒΟΣ ΤΗΣ 10ΗΣ ΙΟΥΛΙΟΥ 1930 ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ ΙΟΝΙΩΝ ΚΑΙ ΠΗΓΑΙΝΑΙ ΥΟΙΧΙΠΤΑΠ. Π. ΗΙΟΛΑΥΞ

γιὰ τὴν ἀγορὰ τοῦ σπιτιοῦ τοῦ Σολωμοῦ μὲ τὰ χρήματα ποὺ θὰ δαπανηθοῦν ἀσκοπά σὲ γεύματα καὶ δεξιώσεις καὶ συνηγορεῖ γιὰ τὴν ἀνάθεση στὸν κ. Παπαγιαννόπουλο τῆς καταγραφῆς τῆς Βιβλιοθήκης Δε-Βιάζη.

— Στὸ «Ἐθνος» τῆς Ἰδιαίς ἡμέρας κατατληχτικό σημείωμα (φαντικοῦ ἀντισολωμιστοῦ καθὼς φαίνεται) ποὺ δχι λέγο καὶ πολὺ θέλει νὰ πεῖ πώς ἡ Ζάκυνθος δὲν ἐνδιαφέρεται γιὰ τὸ Σολωμὸ, ποὺ καλύτερα εἶναι ν' ἀφήναμε στὴν ἡσυχία τοῦ. Τίποτε τὸ λιγότερο ἀληθινό. Ἡ Ζάκυνθος εἶναι περίφανη γιὰ τὸν ποιητή της κι' ἀπὸ χρόνια γίνεται λόγος γιὰ τὴν ἀγορὰ τοῦ σπιτιοῦ ποὺ γεννήθηκε δὲ φάλτης τῆς Ἐλευθερίας. Καὶ πρέπει τὸ Κράτος, ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Ἐκαπονταετηρίδας, ὅλοι οἱ Ἑλληνες νὰ συνδράμουν ὥστε τὸ σπίτι αὐτὸν νὰ γίνει ἐθνικὸ κειμήλιο. Εἶναι αἰσχος νὰ γιορτάζουμε τὴν ἐκαπονταετηρίδα τῆς Ἐλευθερίας μας καὶ ν' ἀφήνουμε τὸ σπίτι τοῦ δικινητῆ της σὲ τέτοια χάλια.

— Στὸ παραπάνω σημείωμα τοῦ «Ἐθνονοῦς» ἀπάντησε μ' ἐπιστολὴ στὸ »Ἐλεύθερο Βῆμα« ἡ Κα Μαριέττα Μινώτου.

— Στὸ «Φιλελεύθερο» ἀρδρο τοῦ κ. Σπύρου Μινώτου ποὺ δείχνει τὸ παράλογο τῆς σύμπτηξης τῶν δύο γιορτῶν - ἐκαπονταετηρίδας καὶ Ἀγίου Διονυσίου. Ἐτυχε τῆς γενικῆς ἐπιδοκιμασίας.

— Στὴν «Ἐστία» (19 Ιουνίου) σημείωμα γιὰ τὴν «Σχολάζουσα Βιβλιοθήκη Δε-Βιάζη».

— Ἀληθινά σύγκινητικό εἶναι τὸ εἴληκρινὲς ἐνδιαφέρο τοῦ νέου Νομάρχη μας κ. Τράκα γιὰ τὸν τόπο μας.

Ἀκαταπόνητος καὶ μὲ μοναδικὸ σκοπὸ νὰ τὸν ἀνορθώσει ἔργος ζεταὶ μὲ ἀφοσίωση γιὰ κάθε τοπικὸ ξήτημα καὶ μὲ ταχεῖαν ἀντίληψη τὸ ἐπλαμβάνεται.

— Εξαιρετικὰ ἐνδιαφέρο τὸ τελευταῖο φύλλο τοῦ Ζακύνθιου «Ἀγόριτη». Εξὸν ἀπὸ τὶς χαραχτηριστικὲς «Πινακίδες», καὶ ἀρδρο τοῦ εἰσαγγελέα κ. Ἀργυρόπουλουν, ἔχει ἔνα ἐμπνευσμένο ἀρδρο τοῦ πῶς νὰ γίνουν οἱ γιορτὲς τῆς Ἐκαπονταετηρίδας, ποὺ ἐπιδοκιμάζουμε πλέρια. Ο κ. Ἀμπελοδάρδης ἔχει εἰσφορεὶς διμογενῶν γιὰ τὴν ἀγορὰ τοῦ σπιτιοῦ τοῦ Σολωμοῦ κι' ἐδωτὰ δίκαια τὶ θὰ γίνει. - «Υπερθεματίζει ἐπίσης γιὰ τὴν ἀνάθεση στὸ ἔντιμο νέο κ. Παπαγιαννόπουλο τῆς καταγραφῆς Βιβλιοθήκης Δε-Βιάζη.

— Στὴν «Πρωΐα» (13 Ιουλίου) ἐνδιαφέρουσα ἐπιστολὴ τοῦ κ. Ζών του ἐναντιούμενου γιὰ θρυλούμενη ἀιτιατάσταση λόγῳ δρίου ἡλικίας τοῦ κ. Ζώη ἀπὸ τὸ ἀρχειοφυλακείον. Συνηγοροῦμε κι' ἐμεῖς κι' ἐλπίζο με νὰ ἀποσοβηθεῖ ἡ ἄδικη, ἀσκοπη καὶ ἐπιζήμια αὐτὴ ἀπόλυτη ἐνὸς λογίου ποὺ ὑπορέτησε 32 χρόνια.

— «Ἡ Ζωὴ ἐν τάφῳ» τοῦ Στρατῆ Μυριβήλη. Εἶναι τὸ ὠραιότερο ποὺ ἔχει γραφεῖ γιὰ τὸν πόλεμο. Ἀναμνήσεις, ἐπισόδεια τρόμος, πανικός, χτηνωδίες, ἀγιοτήτες. Θὰ σᾶς μείνῃ ἀλησμόνητο. Πωλεῖται 50 δραχμές. Κριτικὴ στὸ ἐπόμενο.

— «Ἄγοράζετε τὸ «Ἀγκάθι».

ΤΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΒΑΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΗΜΟΥΣΕΟ ΛΗΣΟΥΡΙ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
ΑΙ. Σ3.4L. φ2. 0015